

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szán.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A szabadelvűpárt és a papság.

Meg van írva, hogy a világ botrányok nélkül el nem lehet, s azért el lehetünk rá készülve, hogy a jövő képviselőválasztások alatt a papság soraiból néhány botrányhős újra a porondra veti magát és sorompóba lép a liberális párt érdekeiért.

Az ország különböző részeiből vett értesülés szerint, a liberálisok kortes-útain tényleg szerepelt már néhány pap, mint rendező, kolompós vagy mint dekorátor. Ez utóbbi minőségben főképen kanonokokat és más dignitáriusokat szeret szerepeltetni a szabadelvű párt, lévén ennek a pártnak az inséges volta, szellemi és erkölcsi szegénysége oly kirívó, hogy kellő dekoráció nélkül egy valamirevaló útkaparót sem tud toborozni a zászlaja alá. A nép ma nap már sokkal józanabb, mintsem hogy azt a liberális maszlaggal továbbra is bolondítani lehetne. A keresztény érzület is oly életerősen kezd lüktetni a magyar társadalom ereiben, hogy a zsidósággal szövetkezett liberálisok az ő választási kilátásaik között, ha ugyan ismét a jogelkobzás eszközeihez nem nyúlnak, egyébre nem számíthatnak, mint csúfos vereségre.

Papok és buta parasztok állanak ki a szabadelvű párt ellen — írják nap-nap után a kormány szolgálatában álló újságok — ilyen ellenféllel szemben könnyű lesz diadalra vinni a liberalizmus fényes elveit. A világosság meg fog ütközni a sötétséggel, a haladás a reakcióval, s a hogy a nap széttepi az éj leplét, úgy fogják a liberalizmus fény sugarai szétszaggatni a néppárti agitáció fekete árnyait.

Liberálisok és szövetségeseik a zsidók állanak ki ellenünk, mondjuk mi; liberálisok, kiket leghivebben jellemeznék a szövetségeseik. Ettől az ellenféltől nem féltjük hótiszta lobogónkat, mely a kereszt ragyogó jele alatt indul az ország, politikai, társadalmi, gazdasági nagy érdekeiért vivandó ütközetbe.

Az egész liberális gárda, ha még oly

nagy is, mindenestül nem veszedelmes a néppártra nézve mindaddig, a míg a papság mellettünk van, s választási küzdelmeinket erkölcsi befolyásának egész erejével támogatja. Veszedelmet a néppártra csak a papság elpártolása hozhatna, mert ez esetben népünk legtöbb helyen vezetőik nélkül maradna, s a velünk rokonszenvező, törekvéseinket közvetve, vagy közvetlenül előmozdító intelligencia is tétlenségre lenne kárhóztatva, esetleg a liberális pártok valamelyikéhez csatlakoznék.

Tudják ezt nagyon jól a szabadelvű párton, azért élnek annyi fortélylyal a papság behálózására. A hány liberális főispán, szolgabíró, jegyző, kisebb és nagyobb potentát van az országban, annyi politikai kerítővel dicsekszik ez idő szerint a magyar közélet. Néhány hét előtt egy szomszéd megyének a főispánja hivatalos körutat tett a megyéjében, s ez alkalommal tanui voltunk egy olyan látványnak, melyben egy csöppet sem gyönyörködhattunk. A nagyobb vidéki központokon ugyanis, a hol a főispán huzamosabban időzött, hivatalos sugalmazásra összejött egy-egy esperesi kerületnek a papsága, s a főispánt ünneplő liberálisok élére állva, nagy ünnepséget rendezett a kormány főemberének tiszteletére.

Ez az eljárás komoly ellenzéki férfiakhoz sehogy sem illik. A mai politikai viszonyok között ünnepélyes kivonulással, fáklyás zenével, szónoklatokkal és lakomákkal üdvözölheti a kormány politikai képviselőjét a szolgabíró, jegyző, a zsidó korcsmáros, vagy akárki fia, a ki ott csatlóskodik a liberálisok paripái mellett, de néppárti vezérférjakhoz ez a szerep épp úgy nem méltó, mint a hogy nem méltó a keresztény politika lobogó fáklyához, hogy diadalmi szövétnekül szolgáljon a liberalizmus rozoga, lépten-nyomon elakadó szekereinek.

Nem mondjuk, hogy egy néppárti soha se tegyen különbséget a politika és a társadalmi illem követelményei között; nem mondjuk, hogy egy papnak, legyen még oly exponált politikai helyzetben, nem szabad a társadalmi téren a politikai

főhatóságok iránt azt a tiszteletet, figyelmet és szívességet tanusítani, melyet egy művelt ember sem tagadhat meg az állam előkelő állású tisztviselőitől. Azt sem akarjuk itt állítani, hogy a kormányközegekkel való hivatalos érintkezésben azzal a merevséggel lépjen fel a papság, melylyel az elvek harcában elsáncolja magát minden kormánypárti embertől, mert ez a merevség könnyen összeütközésbe hozná a papságot állampolgári kötelességeivel s meg nem szakadó egyenlenségre vezetne.

A miről itt szó van és a mit mi helytelenítünk, az nem más, mint az a túlbuzgóság, melylyel a papság egyes helyeken a kormányközegek ünneplésére a liberálisokkal szövetkezik. A hol egyszerű látogatás, vagy legfeljebb zártkörű testületi tisztelgés, elháríthatatlan vendéglátás is elegendő volna a megye feje iránti tisztelet tanusítására, ott a papság úgy neki lelkesedik a liberális fogadtatásnak, hogy az ünneplők élére áll s a demonstrációban olyan élénk részt vesz, mint akár azok, kiket a főispán urtól semminő választó fal el nem különít.

Ez az, a mi visszatetszést szül, mert arra enged következtetni, hogy a kik így tesznek, azok nem becsülik valami nagyra politikai meggyőződésüknek a kihatását. A kik ünnepélyesen hódolnak politikai ellenfeleik előtt, azok kiteszik magukat annak a gyanunak, hogy nem bíznak a saját elveik erejében és győzelmében, s kegyelemnek tartják, ha a hatalmas politikai ellenfél meg nem veti és el nem tiporja őket.

Magától értetik, hogy politikai hitvallásunknak ilyen kicsinylő érzésével, sem elszánt harcot folytatni, sem a néppárti programnak tiszteletet biztosítani nem lehet.

Azért, a kik a liberális hatalmasságok kegyeit keresik, azok nem valók a mi küzdő soraink közé. Azok legjobban teszik, ha nyíltan szint vallanak, s át mennek oda, a hová csábitják őket. Néhány Roszival, Komlóssyval több, vagy kevesebb, az már nem határoz. Meg van írva,

Szolyvai, polenai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint **felülmúlják a bilini, krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is.** Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: **köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gége bajok esetén.** Kiváló élvezeti és bor vizek. — Megrendelhetők az **uradalmi forrás bérleténél** Szolyván (Bereg.) **Nyitrai megyei főraktár: FELSNER JON. urnál. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.**

hogy a világ botrányok nélkül el nem lehet, s el vagyunk rá készülve, hogy most a botrányhősök újabb alakjait fogjuk feltűnni látni a szabadelvűpárt választási komédiájának színpadán.

Ilyen szomorú lehetőségek mellett, pártfeleinknek, a kiknek a szíve velünk érez, annál nagyobb éberségre van szükségük. Vigyázzanak, hogy fel ne üljenek a liberálisok műfogásainak. Vétene a papság saját állása ellen és megtagadná hazaszeretetének legszentebb hagyományait, ha hűtlenül elpártolva a keresztény néppárttól, oda állana igavonónak, vagy párdés lónak a szabadelvűpárt választási szekere elé.

Vétene saját állása ellene, mert a liberalizmus mindig a keresztény társadalom alapjainak aláásására törekedett, s hogy aknamunkája nem sikerült, azt csak ezen alap roppant szilárdságának és az egyházat fentartó Gondviselés óvó, oltalmazó karjának kell köszönni. Vétene hazaszeretetének hagyományai ellen, mert a liberalizmus hazafiatlan és nemzetietlen. Nagygyá növelte a kozmopolitizmust és a zsidóságot. Ezek az ős bűnei, melyeknek a szegénybélyegét senki sem törli le a homlokáról.

Ezzel a rendszerrel szemben csak egy kötelessége lehet a papságnak: küzdeni ellene, a míg meg nem döntjük. A küzdelemben ideig-óráig elbukhatunk, de van tisztességes bukás is, míg az elvtagadás soha sem lehet másminő, mint becstelenség.

A májusi közgyűlés előtt.

Nyitrávármegye törvényhatósági bizottságának tavaszi közgyűlése előtt celszerűnek tartjuk újra felhívni a bizottság tagjainak figyelmét arra a két fontos ügyre, melyeknek kedvező elintézését várjuk a közgyűléstől.

Az egyik, mint lapunk olvasói előtt ismeretes, a törvényhatósági tisztviselők vasárnapi munkaszünete. Torda-Aranyos vármegye már ne-

hány hónap előtt elhatározta, hogy tisztviselőinek vasárnapi szünetet ad, úgy hogy ezeken a napokon csak egy-egy inspekción tisztviselő fog a hivatalokban tartózkodni, s az is csak a délelőtti folyamán azon órák alatt, a melyekre a most divó gyakorlat szerint a vasárnapi hivataloskodás kiterjed. A törvényhatóság ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta, s ezzel meg van a precedens, melyre most már a többi törvényhatóságok bizvást hivatkozhatnak, ha ugyan szükség volna erre a hivatkozásra.

A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ugyanis ismételtén kijelentette, hogy a tisztviselők vasárnapi munkaszünetének kérdését a közigazgatás tervbe vett egyszerűsítésével egyidejűleg óhajtja szabályozni. Az illetékes fórumnál tehát meg van a hajlandóság ezen méltányos érdek figyelembe vételére, s Torda-Aranyos vármegye határozatának jóváhagyása bizonyítja, hogy a belügyminiszterium a kérdésnek ideiglenes rendezésétől sem vonakodik, hanem az egyes törvényhatóságok kívánságát méltányolva, még a közigazgatás egyszerűsítésének végrehajtása előtt életbelépteti azokat az intézkedéseket, melyek az általános vasárnapi munkaszünet előkészítésére alkalmasak.

Azért semmi sem indokolná, hogy Nyitrávármegye ennek a kérdésnek a tárgyalásával az új közigazgatási eljárás behozataláig várakozzék. Minden jogos érdeket akkor kell szönyegre hozni és az érvényesülését szorgalmazni, a mikor azt a körülmények megengedik. A halogatásnak semmi értelme nincs ott, a hol a közérdekekben egy-egy célra vezető lépést lehet tenni. Pedig a szóban levő ügy a tisztviselőknek olyan közérdeke, melynek érvényesülését a törvényhatóság könnyen eszközölheti, csak akarnia kell.

Óhajtjuk ennelfogva, hogy találkozzék valaki, a ki ezt az ügyet kellően megokolt indítványban előterjeszté, s ezzel a törvényhatóságból határozatot váltana ki. Nem hisszük, hogy a törvényhatósági bizottság, a mely az ő ülésező összetételében úgy is túlyomóan tisztviselőkből áll, egy ilyen indítványt leszavazna.

A másik ügy, melynek kedvező elintézését várjuk, az igazságügyi palotának a telefkérdése. Lapunk múlt számában közöltük Meroy Lajosnak, mint az igazságügyi palota kérdésében működő városi végrehajtó bizottság tagjának indítványát, melyet a bizottság a megyei közgyűlés elé fog terjeszteni. Ennek az indítványnak az elfogadása a megyei közgyűlésre nevezve egy olyan kötelesség, melynek erkölcsi könszerítő ereje elől a közgyűlés nem térhet ki. Sejtjük ugyan, hogy az indít-

vány ellen felszólalnak azok, a kik mindazt célszerűtlennek tartják, a mit nagy gyámoltalanságukban keresztülvinni nem tudnak, vagy nem akarnak.

Sejtjük, hogy a cselekvési lomhaságnak és a kormány-kegyeket feltő szolgálalkúságnak sok kifogása lesz az indítvány ellen, de legyen ezse a törvényhatóságnak és ne hagyja magát az orránál fogva vezetett néhány embernek szűkkörű, kicsinyes felfogásától, a kik mindenképen szeretnek elhíttetni a közönséggel, hogy csak annyit lehet tenni ebben az ügyben, a mennyit ők tehetnek, vagyis — semmit.

Ugyis, hamarjában nem igen tudunk rá esetet, hogy a vármegye közönsége a székváros érdekében kitett volna magáért. A nyitrai vármegyehez a sablon a tárgyalások vezető lelke. Ledarálnak száz és több pontot egy-két óra alatt, a hivatalos gépezet zavartalan zakatolása mellett, édeskésen aluszékony hangulatban, de eszmét, gondolatot nem vetnek fel, mert ahhoz ész és önállóság kell, ezzel a kettővel pedig a megyei bizottság túlyomó nagy része nem áll valami barátságos lábon.

Most azonban a Mérey-féle indítvány egy olyan ideát hoz a közgyűlés elé, mely körül nemi önálló cselekvésre csoportosulhat a törvényhatóság, ideát, mely ennek az autonóm testületnek alkalmat nyújt arra, hogy világéletében legalább egyszer elhatározólag lépjen fel egy olyan közügyben, melyet nem a kormány inspirált a vármegye vezetőinek. Alkalmat nyújt ez az indítvány a törvényhatóságnak arra is, hogy a székváros iránti tartozásának hosszú rovásából legalább egy szemernyit törlesszen.

Ha a közgyűlés a székvárosnak még azt a csekélyke szivességet sem tenné meg, melyet tőle az indítványban kérünk, akkor ezt az eljárást vagy a város érdekei ellen összejátszó machinációknak, vagy a tehetetlenség egy újabb nyilvánulásának kellene minősítenünk.

Levelezés.

Verbói kerület, 1901. május 9

Tisztelt Szerkesztő úr!

Nálunk a legújabb választási hír az, hogy dr. Komlóssy Ferenc ismét itt „tapogatózik”. A hír úgy kapott szárnyakra, hogy nemrég kerületünkben volt egy temetés, melyen a vallási szertartást dr. Komlóssy Ferenc ur végezte. Igazán mondhatjuk, hogy mennyire *mutantur tempora!*

1884. évben minálunk, a verbói kerületben,

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A féleszü szíve.

Irtá: Mittuch József.

Még ott is az erdőkoszorúza bércek aljában, hol minden szírom, minden fűszál balzsamot lehel, hol a kikelet pirkadó hajnalán csengő szóval, dallal betölti a madársereg a lankások, pagonyok szűzi méhét, hol esörögve, csobogva bukácsol szikláról-sziklára a kristálytisza csermely fodros, csillogó babja — még ott is megterem a lelki nyomorék, kinek lelkére ráborul a kódos, sűrű fátyol...

Jól emékszem rá. Hisz ismerte a falu apraja-nagyja. Ott született a határszéli fenyegek aljában, a hatalmas szalakkból összehevenyészett fakunyhóban, melynek zsindeyes tetején jókedvűen burjánzott a selyemszálú moha. Virágnylás, lombfakadás idején volt. A fekete rigó éles, hangos füttye, a kakuk madár kéthangú szava lehangzott a lombos erdők tájáról András gazda tart-nyitott házába, midőn sirva, óbégatva világra került a Miska gyerek.

A hangos, rangos paszitáról nem is szölok, melyet a nap öröme rendeztek. Övták, gondoz-

ták a gyámoltalan férges — akáresak princ lett volna. De sajna, kárba vesztett minden szülői gond és fáradság. Testében gyarapodott, tagba szakadt legény lett belőle, de lelke parlag maradt, ... az a komor, kietlen sötétség berult föléje, mely sajnálatra méltó nyomorékká teszi a teremés mesterművét, koronáját, az embert.

Tizenötödik is költött már a madár, ugyan-anayszor kizöldült a sudaras bükkös s Miska csak gyerek maradt, mint regente volt. Zokogva hullatott könyvet anyja a szerencsetlen magzat fölött s még e forró anyai köny is képtelen volt megkérlelni az irtalmas Teremtőt, hogy csak egy fényugárral is világítsa meg a gyerek borongó lelkét, csirajában elfojtott esztét.

Féleszü Miskának nevezte a falu. Az öregek sajnálták, a ceda gyereksereg meg jó pajtást talált benne. Ott volt közöttük hajnaltól öreg estig, velök sirt, velök kacagott.

Midőn megkondult a bádogtorony estharang szava, levette maszatos kalapját s szótlanul hazafelé ballagott... Leült a fenyűtönkre s jóleső örömmel nézte a tűzhelyen pattogó szikrajátékot, melynek föl-föllobbanó lángjánál fölt egyszerű vacsorája — a krumpli. Aztán leheveredett a kárókra bigyesztett lócára, hol tovább álmodta napközi játékát. Anyja meg ott virrasztott a síral-

mas nyoszolya fölött, melynek kemény fáján letarolt, lepaskolt reménye, ronggyá tépett öröme, szívének magzata... a féleszü fekszik.

Ha pirkadni kezdett a hegyormok fölött s elhallgatott az éj dallosának szerelmes bús hangja, a vityillóba besurruló üde levegő fölébresztette Miskát hosszú álmából — hogy újra egy új, semmitmondó napra virradjon. Ököbe szorított kézzel megnyomorgatta álmódult arcát s kíváncszorgott a korhadt ajtó elé, hol bamba ábrázattal fontolgatta mit tévő legyen.

Legkedvencebb helye volt az erdei tó. Ennek fekvése, környeke, háttere nemcsak az érző ember lelkét tudta elkábitani — de megragadta a féleszü Miska lelki világát is.

Köröskörül óriás, suhogó fenyők, a tisztaság meg a legfinomabb szálú pázsitzöngy, melynek kellő közepén csillogott a csöndes tó babja, mint egy óriás tükör, melybe oly kacérló tekintették a hajlongó, ág-bogas fák... Sír csönd honolt e regényes tájon, csak a csillogó fővenyágyban lefelé törtető tó vize csacsogott, csevegett a partján nyiló nefejefts-szíromnak szerelmes, adalító mesét...

Itt e magányos helyen érezte jól magát a féleszü Miska. Nem háborgatta semmi, nem zaklatta senki. Apró falapátos malmot csinált a re-

az akkor még egyszerű plebános dr. Komlóssy Ferencet senki sem ismerte, és ő mégis itt akart föllepni képviselőnek. Nem volt neki olyan intelligens ismerőse, a ki őt a választóknak bemutatná volna. De ez nem riasztotta őt vissza, mert még nagyszombati tanár korából tudta, hogy nemcsak az akkor divatos „santala“ kártyajátékban, hanem a politikai játékokban is: „a ki mer, az nyer!“

Ő mert, — és nyert. Eljött ide a mi kerületünkbe, mint az akkoriban legnépszerűbb antiszemita pártnak híve, és mindenütt így mutatta be önmagát „Já szom ten Komlóssy, cso zsidóv —“!

Es akkor minden pénz, minden erőszak és minden csel dacára megválasztották! Hasztalan gyújtotta meg a kormánypart valamelyik lelketlen híve Verbón azt a pajtát, oly célzattal, hogy Komlóssynak hívei szétszaladjanak. Hasztalan kiabáltak Verbó utcáin a kormánypart által felfogadott zsidók „Miava hori“ (Miava ég)! A nép nem tájított. A választási elnök — Rudnay Béla — utasította a katonaság kirendelt parancsnokát, ugrassa lovasait a Komlóssy-párt közé, hogy az ne rendetlenkedjék, de Kaiser kapitány azt felelte neki: „En nem vagyok ide rendelve, hogy a lovakat ugráltassam, hanem hogy a rendet fentartsam. Komlóssy emberei a legnagyobb rendben tünnek és várnak, nincs okom a közbelépésre.“

Erre már Rudnay Béla is lemondott a győzelem reményéről, és dr. Komlóssy, az egyszerű plebános a nép bizalmából elnyerte a verbói mandátumot.

Es most! Quae mutatio rerum! Azóta ugyanazon dr. Komlóssy Ferenc kormányparti lett, méltóságos kanonok lett, az egyházpolitika dacára kormányparti maradt, kollegájával dr. Roszival Istvánnal együtt! (Nobile par fratrum.) De a verbói választó közönség bizalma vagy szavazatai után bizony hiába „tapogatódzik“.

Tizenhét évvel ezelőtt ígérhetett a lutheránus papoknak mindenféle hihetetlen dolgokat, elmehetett a „Vadovce“ irtványba a főkortest lekegyerezni, de most már nem hinne neki senki, s ezért komolyan szóba sem kerülhet.

Híre járt nálunk annak is, — olvastuk valamelyik budapeستي ujságban is — hogy a verbói zsidók dr. Visontai Somut léptetik föl, mert Szulyovszky Gusztávtól nem akarják, de mi erre a híre nem adunk semmit, mert kerületünkben nem a verbói zsidók után indulunk.

Az egyik komolyan számba vehető jelölt lenne dr. Markovics vágujhelyi orvos, a ki néppárti programmal lépne föl. Ennek azonban föltétlenül tisztázni kell magát a pánszlavizmus

gyanúsítása alól, mert mint egyuttal nemzetiségi jelölt kevesebb simpathiával találkozánk.

A mi Jancsó miavai plebános urnak fölléptét illeti, ez nem valószínű, mert ő nem akar határozott néppárti lenni, már pedig a kormánypart nem fogja elejteni az ő kedvéért Szulyovszky Gusztávtól.

Es azután sok függ attól, hogy milyenek lesznek a választások. Mert ha a „törvény, jog és igazság“ csak irott malaszt maradt, és Csenkey főbíránk úgy fog a esendőörökkel dolgozni, mint 5 évvel ezelőtt, mikor ifj. Ocskay Rudolfot meg az országutól is kitiltotta, mert attól félt, hogy ha a nép ott meglátja, hát rá is szavaz, — akkor bizony nem győzünk. De ha nem lesz erőszak, és a lutheránusok nem fogják magokat alprofétáik által iterum et iterum megcsaladni, akkor a verbói kerület mandátuma nem kerül a kormányparti jelölt kezébe. —a.

Ujdonságok.

Markovics János, kis-semináriumi igazgató, egyházmegyei tanfelügyelő s a nyitrai kath. felsőbb leányiskolánál püspöki biztos, nyitrai kanonoknak nevezetett ki. A kinevezés ténye ugyan már május 6-án ismeretes volt Nyitrán, de a hivatalos okmány csak ma, szombaton, május 11-én érkezett a püspök úr kezébe. Mindenek előtt őszinte hálánkat és legmélyebb köszönetünket fejezzük ki Bende Imre, nyitrai püspök úrnak, ki t. barátunkat annyi sok elébe támasztott akadály dacára e kitüntető polera emelte és nyomós befolyásával sikerült neki elhárítani a nehézségeket, melyek e kinevezés elébe torlódtak. Mert Markovics János úrban, mi nem csupán buzgó, tevékeny papot látunk, ki a magyar közművelődés és társadalmi jótékonyág terén erejét felül haladó módon működik: de tiszteljük és üdvözlöljük őt főleg azon tevékenységeért, melyet a katolikus elvek bátor megvallása által évek óta a politikai téren is kifejtett. Igaz ugyan, hogy éppen ezen tevékenysége volt az, mely előléptetését ismételtelen megfűszerezte és jelenleg is megnehezítette. De annál nagyobb örömünk, hogy az akadályokat elhárítani sikerült, s hogy a keresztény katolikus közö-

letnek megyénkben és egyházmegyénkben ezen előkelő, mondjuk egyenesen első harcosa, elnyerte azon helyek egyikét, amelyek voltaképpen ilyenek számára vannak alapítva. Markovics ur kinevezését általános örömmel fogadja az egyházmegye, sőt az egész keresztény tábor, ha mindjárt az elvek harcában nem is nyújtják ki tenyerüket jutalomért. Örömmel üdvözlük őt, még az ellenfél táborából is, mert Markovics úrnak a liberális elemek közt társadalmi sima modora és műveltsége miatt ép annyi tisztelője mint ellenfele van, azaz valamennyi. És azt a tulajdonságát különösen érdemes kiemelni, hogy a szabadelvű elemekkel való érintkezésében soha még gyanuja sem érte, mintha keresztény-katolikus elveinek megtagadásával emelkedni akart volna, maradt mindig az, ami volt; és megvagyunk győződve, hogy ami volt az marad mindenkor. Biztosítjuk már most is t. elvbarátainkat, hogy a kinevezett ép azzal a szilárdsággal, ép azzal a nyíltsággal sikra fog szállani a keresztény elveknek diadaláért, mint a minövel három lustrum óta oly köztisztelési polcot vivott ki megyénkben, minőt ugyanannyi jóakarattal mellet másoknak elérniök nem sikerült. Kérjük az isteni Gondviselést, hogy állítsa helyre az utóbbi időben meggingott egészségét, hogy ép oly elszánt vezérünk lehessen a jövőben, mint a milyen a multban volt.

A hivatalos lap közleménye egyébként következőleg szól:

Vallás- és közoktatásügyi magyar minis-
teremelőterjesztésére a nyitrai székeskáptalanban dr. Bobok József zsolnai főesperesnek a trencseni, Jeszenszky Alajos gradnai főesperesnek a zsolnai és Nemcsék Ferenc idős mesterkanonoknak a gradnai főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő mesterkanonokságot Markovics János egyházmegyei tanfelügyelő és kisebb papnevelő intézeti igazgatónak adományozom.

Kelt Budapesten, 1901. évi április hó 24-én.

Ferenc József, s. k.

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

Bende Imre nyitrai püspök ur ő méltósága f. hó 9-én Budapestről visszaérkezett Nyitrára. Ő mlga részt vett a Ludovika-akadémia

kettye fájából, oda illesztette a bukdácsoló esermely habja fölé, leült a kiálló mohos kötömbre s órákig elnézte valódi gyönyörrel, hogy hajtja, forgatja a malom kerekét a csobogó hab.

Sokszor a nesztelenül ellebbenő puhaszárnyú bagoly tompa hughása volt az, melyre fölrezzent s látta, hogy már a hold képe fürdik a sima tó vizében. Ott hagyta a malmot, a habokra bízta a holnapi viszontlátásig — ő meg levánszorgott az elhagyott házba. Utközben csokorba kötött pár virágszálat, közéje két-három rezgő füvet s letette a szomszéd ház kis ablakára halkán, észrevétlenül. Ajándékba hozta annak, ki őt soha meg nem bántotta, ki mindig oly szépen, kedvesen beszélt vele, a szomszéd Katának.

Ha mások csufolták, Kata szidta őket, ha cédáskodott, mokázott vele a garázda gyerekhad, szétrebbentette őket, mint sólyommadár a veszedő verebsereget, s ez tudja Isten, olyan jól esett annak a feleszű gyerekeknek, hogy érezni kezdett valami készítő vonzalmat azon a helyen, hol más emberről a szív szokott dobogni.

Azért örömmel telepedett le a szomszédház galagonyája alá s leste, várta csöndes estéken a Kata leányt. Ott ültek egymás mellett a nyuzott fenyűszalon. Az őszinte sajnálkozás szeretetszával tartotta a legényt, kinek elborult lelken

mintha végigesillámlott volna egy fény sugar az édes csengő szó nyomán.

Közelebb furakodott a csasogó leányhoz, hogy jobban érezze a szeretet melegét, hisz nem volt más teremtés, mely oly szépen, oly szeretetteljesen megsimogatta volna durva, feltört kezét, mint a Kata leány.

— Ott csavarogtam megint az erdei tónál, ott nem hancuroz velem a gonosz Matyó. Nézetem a haliakat, hogy csillogtatják pikkelyeiket a tűző napsugárban. Malmot csináltam s tán még most is hajtja a rohanó hab... Ha te is látnád Kata, hogy gyöngyözik a víz a keringő lapátok ütése nyomán, eljönne magad is mindennap oda, hogy velem örülj, velem kacagj... Csak mi ketten lennénk ott s a szökdécselő pinytőkepár. Külömben látlak én amugy is, látom képedet a sima víz tükrében, látom szemedfényét, midőn az égbolt színe lemosolyog tiszta habjába.

— Eljövök, hogy ne jönnék Miska, ha örömet szerzek vele. Majd együtt csatangolunk az erdők mélyében, együtt nezzük a forgó kis malmot, együtt majszolunk majd a katrincában hozott darab kenyéren... S a feleszű Miska tapsolt örömeiben.

— Mindjárt holnap jössz ugy-e édes, jó Katám?

— Holnap nem lehet, hisz tudod hogy tánc lesz, esküvő a Mihály gazdánál.

En is megyek Kata s veled táncolok, senkivel se mással.

— Miska te, hisz nem tudsz te táncolni, kinevetnének, gúnyt üznének belőled. Előbb megtanítlak s aztán bucsu napján nem bánom megteszük. Menj csak holnap a tóhoz — én utánad jövök estefelé s ott a puha pázsiton tanítlak majd... Most menj csak haza, vess keresztet magadra s aludj, holnap találkozunk.

Nyugodt lélekkel távozott a szegény Miska s álmában is ott volt már a keringő malomnál a bukdácsoló esermely martjain.

Másnap messziről nézte a nászsereget, de Katánál egyebet nem látott; úgy érezte, mintha irigyelné a legény sorsát, ki Kata oldalán feszesen lépegetett.

Később hallotta a messziről hangzó muzsika foszlányait, de nem igen törődött vele, mert alig várta az időt, hogy az elcsavargott tyukok oda gyülekezzenek szokott ülőjükre — mi nála az alkonyt, a közeledő estét jelezte

A mint a nagytaréju kakas is odatelepedett már az ülő legfelsőbb fokára — Miska eliramodott az erdők felé. Kimondhatatlan öröm töltötte el szívet azon gondolatnál, hogy Katával bámulja

zászlószentelési ünnepén, s ő felségénél is külön kihallgatáson volt.

József főherceg nyitramegyei földbirtokos. Mint a „Nagy-Tapolcsány és Vidék”-ben olvassuk, József főherceg ő fensége megvette Pádoll báró jánófalusi 734 holdnyi birtokot 150,000 korona értékben.

Személyi hírek. Meyer Guido cs. és kir. tábornok, dandárparancsnok, Sárka és Adel leányaival, valamint Balázs György ezredes Budapestről f. hó 9-én visszaérkeztek.

Egyházi hírek. Tomanóczy Lajos ribéni kaplán kíséretével a beteg Baáts István mellé Kosztolna-Mitlere küldetett. — Dr. Csernoch János esztergomi praelatus-kanonok a szakolcai körnek 2000 koronát adományozott. — Sasinek Línus sz. Ferenc-rendi áldozár a főegyházmezejébe vétetett fel. — Probst Dénes azelőtt köpösi, jelenleg kekkői pleb.-helyettes állásáról lemondott.

Kinevezés. Gr. Apponyi Antal, tartalékos huszárhadnagy, a szerajevói központi kormányhoz beosztott fogalmazó gyakornok, gr. Apponyi Lajos m. kir. udvarnagya fia, cs. és kir. kamarásnak neveztetett ki.

Ezüst menyegző. Mérey Lajos ügyvéd, köröskényi közbirtokos és neje szül. Ordódy Mathild urnó f. hó 9-én ülték meg egybekelésök 25 éves évfordulóját. Zajtalanul, csendes családi körben folyt le az emlékeztető ünnep, de a lelki nemesség és jöteknység virágaival ekes keretben. Reggel az ünnepelő család megjelent az alsó-köröskényi plebania templomban, a hol sz. misét hallgatva, áhitattal rótták le hálaadójukat az áldás és szeretet Istenének trónja előtt. Ugyanezen alkalomból a templomnak értékes tárgyakat ajánlkozott s a helybeli szegények között bő alalmazást osztottak ki.

A nyitrai oltáregylet ma délután 1/2 órákor tartja ez évi közgyűlését a katolikus kör helyiségében. A közgyűlésre, melyen a püspök ur ő méltósága is jelen lesz, a vezetőség ez utón is tisztelettel meghívja az egylet tagjait és jötevőit. Az egyleti kiállítás, mely ez idén igen gazdag és változatos lesz, a közgyűlés után és a következő három napon, u. m. f. hó 13., 14. és 15-én délelőtt 9—12, délután 3—6-ig lesz nyitva a közönség számára.

A nyitrai keresztény nőegylet május hó 15-én délután 4 órákor a menház tanácstermében évi rendes közgyűlését tartja. Az egylet törzsvagyonra betéti könyvekben és érték-papirokban 33989 kor. 14 fil., a zabori szőlő vételértéke 1300 kor., rendes tagdíjakban hátralek követelés 2706 kor. 04 fil., penztári maradvány 1900. évről 46 kor. 38 fil., összesen 38041 kor. 56 fil. Az 1900. év bevételéből kiemeljük a kö-

vetkezőket: Törzsvagyon évi kamata 1425 kor. 93 fil., szelvények beváltásából 176 kor., Roskóványi-alapból 1000 kor., vármegyei javadalmaszás 1400 kor., Nyitra város hozzájárulása 2400 kor., adományok és rendkívüli bevételek 3316 kor. 63 fil., tagdíjakból befoly 1784 kor. 66 fil., Bende Imre püspök úrtól tanulók ellátására befolyt 8000 kor., összesen 19883 kor. 20 fil. Ehhez képest kiadás volt: élelmezésre 13314 kor. 93 fil., ruházatra 800 kor., 58 fil., tüzelő anyagra 1298 kor., meuházi szükségletre 288 kor. 58 fil., illetményekre 1471 kor. 85 fil., segélyekre 1710 kor., vegyesekre 952 kor. 88 fil., összesen 19883 kor. 20 fillér.

Oktatási tanfolyam divatos műhímzésből. Mint értesülünk, a Singer Co. varróegypárti részvénytársaság, melynek helyben Vármegye-utcában fiók-üzlete van, városunkban a Singer családi varrógépeken divatos műhímzésből 14 napra terjedő tanfolyamot óhajtott rendezni. A tanfolyam, mely teljesen díjmentes, már több városban megtartott és mindenütt számos résztvevőre talált. Mi az itteni tisztelt hölgyvilágot már most figyelmeztetjük arra, hogy a tanfolyam kezdetével ezen szép művészetet annál is inkább sajátítsa el, mert a tanfolyam — mint már említettük — egészen ingyenes.

Esküdtészeki főtárgyalások. Május 6-án hétfőn, a nyitrai esküdtészeki tárgyalás kezdetét vette. A tanács következőkép alakult: Sándor Géza elnök, szavazó bírák Miklóssy Arthur és dr. Kovách Ödön törzszéki bírák, Chudovszky Géza kir. ügyész, Telegdy jegyző, Lőrinczy Gyula és dr. Szabó Samu ügyvédek mint védők. — Esküdtészeként kisorsoltattak: Messinger Miksa, Bacsa István, Dusinszky Lipót, Raeskovics Pál, Sarlay Elek, Simkó Lajos, Palkó Ernő, Dióssy Imre, Feitscher Ernő, Steiner Albert, Sulgan András és Moravec Károly. A vádlottak Szabó József 46 éves és Gerhát István 39 éves érsekújvári napszámok voltak, kik Érsekújvárott egy pályában rendszeresen meghaltak. Egy este, midőn ingyenes éjjeli szállásukra értek, egy idegen ismeretlen embert találtak ott, ki helyüket elfoglalta. A vádlottak magukat állítólagos jogaikban megrövidítve látták, botjukkal utlegelni kezdtek az idegent, úgy hogy koponyájá megrepedt, minek következtében meghalt. Az esküdték verdiktje a tetteseket vétkesnek mondotta ki, mire a törzszékek a vádlottakat 3—3 évi fegyházra ítélte a vizsgálati fogság betudásával.

Keddén, május 7-én elnök volt Sándor Géza, szavazó bírák dr. Ehrenfeld Gyula és dr. Pazar Zoltán, a közdádat képviselte Chudovszky Géza kir. ügyész és Chmelovszky József jegyző, védőként szerepelt dr. Sztranzky Izor ügyvéd, tolnács volt dr. Radó Gyula ügyvéd. Esküdték voltak: Bacsa István, Reiner János, Békei Fülöp, Laticzer Mór, Szalay Béla, Palkó Ernő, Simkó Lajos, báró Friesenhof Gergely, Kvassay László, Hovan József, Dusinszky Lipót és Dióssy Imre. Vádlott Turkovics János tavarnoki 29 éves napszámok egy pajtását Balog Bertalan, kívül egy korszámban mulatott és kinél pénz sejtett, lerészegítette,

vele dulakodást kezdett, és a földön henteregvő zsebéből 7 koronát jogtalanul, erőszakkal eltulajdonított. Az esküdték rablásban vétkesnek találván, a törzszékek 1 1/2 évi börtönre, 3 évi hivatalvesztésre és összes politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

Szerdán, május 8-án a vádlottak padján Fekecs Gyula 44 éves kismányai napszámok ült, kit a kir. ügyész vádlevelében szándékos emberölés miatt kíván megbüntetni. A főtárgyalás alatt bebizonyult, hogy testvérbátyját, Zsigmondot, egy vaslapáttal erős felindulásában agyonütötte, pedig a házastárs és a családi békét örökösén háborító testvért csak megfenyíteni akarta. Az ügyész előbbi vádját elejti, s csak erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértéssel vádolja. — A tanács állt: Sándor Géza, elnök, dr. Pazar Zoltán és dr. Havel József mint szavazóbírák, Telegdy tszszéki jegyző, Chudovszky Géza kir. ügyész mint közdádló, és dr. Sztranzky Izor ügyvéd midt védő. — Esküdték: Simkó Lajos, Sarlay Elek, Markovics Dénes, Gerő Virgil, Reiner János, Hósek József, Moravec Károly, Szalay Béla, Bacsa István, Szurmay József, Raeskovics Pál és Hovan József. Az esküdték verdiktje: halált okozó súlyos testi sértés bűnében vétkesnek találván, a törzszékek 2 1/2 évi börtönre ítélte, beszámítva 5 havi vizsgálati fogságot.

Meghiusult merénylet. Pénteken délután egy helybeli fiatal kereskedő egy borbély-üzletbe ment, hol jelen alkalommal bizonyos Marischler József foglalkozás nélküli kártyos-legény is időzött. A nevezett egyén a kereskedőt erős szidalmakkal megtámadta, végül pedig egy keze ügyébe akadt olóval neki rohant és azt testébe akarta szúrni. A fodrász és egy jelenlevő vendég közbevetették magukat és a merénylet lefégyverezték. A merényletnek előzményei a következők. A kereskedő komoly szándékkal közeledett merénylet nővérehez és már el is jertezte magát vele, de midőn a nővére arról értesült, hogy a család egyik tagja kompromittáltva van, mert kitudódott, hogy Marischler József, ki egykor néhai dr. Krajcsik János c. püspök, nyitrai nagyrepost inasa volt és gazdája nagyfokú rövidlátását arra használta fel, hogy őt nagy összeg erejéig meglophassa, mi végett a törzszékek 3 évi börtönre ítélte. A kereskedő látván, hogy mint kezdőnek ezen házasság, a közismeretű leendő sógorával való rokonsági kötelek üzletére és hitelére káros befolyással lenne, a viszonyt a leánnyal felbontotta. Marischler kényszeríteni akarta a kereskedőt, hogy nővérét tegye nejevé, azt híven, hogy jövendőbeli sógorában olyan emberre akad, ki őt pénzzel el fogja tartani. Miután ez füstbe ment, azóta boszúvágya nem ismer határt. A kereskedő a merénylet ellen bünyenyítő feljelentést tett.

A zaboralatti út. Dr. Rudnay Sándor polgármester múlt vasárnap délután 3 órára hivatalos helyiségébe több zabori szőlőtulajdonost hívott meg értekezletre, melynek tárgyat a Zabor hegy alatt elvezető ut helyreállítását képezte. A zabori hegyközség az utat magáénak nem vallja,

majd a forgó malmot s hogy táncot lejt vele a bársonyos gyepen. Előre látta, hogy ugrándaznak majd keresztul-kasul a fölrezzent szöcskék, melyek egyhangu nyikorgó cipelésökkel oly sokszor mulattatták.

Talán már ott is van — gondolta magában s meggyorsította lépteit.

A malom egyenletes ütemekben keringett — egyébként a szokott csend honolt a rejtett magányban.

Miska fölmászott a kiálló, moszatos sziklára, hogy jobban szemügyre vegye a tájat — de Kata nem volt ott. Csak messze a tó színén uszált valami olyan keszkenő forma, fekete pettyes akárcsak Kata kendője, melyet a városban vettek neki. Kővé meredve állt Miska a szirtfokon és sötét, elborult agyán végigcsikázott egy rémes gondolat: hátha Kata kendője az? hátha a tóba esett...?

Órult hangon kiáltotta Kata nevét, hogy csak úgy rengett az óriás erdő, de az elmosódó vízhangnál egyéb nem felelt. A tó tükre végig lengő fodros hullámok tovább, mindig tovább vittek a fehér keszkenőt...

Miska szeme előtt elborult a világ, ott vélte látni a hideg habokkal küzködő jó leányt...

Még egyszer bömbölte teli torkából Kata nevét s levette magát a magas szikláról a tó

vízébe, hogy megmentse a szegény fuldoklót... A hullámok összezsaptak bozontos feje fölött... fölbukott... elmerült... viaskodott a hideg árral, míg elérte az uszó tárgyat... görcsösen kezébe kapta... s eltűnt a habok mélyében... A tó tükre síma lett, elsimultak gyűrűs hullámai, csönd borult a tájra, csak az erdő suhogott... a csermely csobogott tovább...

Pár órával később az arra vetődött fadöntő emberek a partra kivette találták tetemét... Kezében tartotta akkor is görcsösen az ujságfoslányt, melyet Kata keszkenőjének vélt...

Kata is eljött. A malom még forgott vigan, jökedvűen, de a Miska gyerek lelketlen hullája már ott feküdt a kavicsos parton. Megdermedve állott hült teteme fölött s nehéz könny gördült alá síró szeméből.

Nem tudta senki mi történt vele... feleszű volt — mondták — hóbortjában elemészette magát...

Pedig nem csak lelke, de szive is volt a feleszű gyerekeknek, az kergette a hideg, nedves sirba...

Lehozták a faluba s annak temetőjében elhantolták testét, sírjára meg a Kata leány a tó partjáról hozott pár nefelejtset ültetett...

Még most is züg, suhog az erdő, most is

csapkodja a víz fodros habjait a partszeli sziklákhoz, most is cseveg még a csermely futó gyöngye s mindegyik méla szava mesét... gyászos mesét mond a feleszű Miska érző szívéből...

Sziporka.

Áldott lélek.

— Jósának a felesége igazán áldott egy lélek.

— Ugyan?

— Képzeld csak! Mivel a szegénynek már nem szabad sört innia, hát felesége a gyógyszerzt mindig — a sörvöskancsóban adja neki.

Könyvmoly tanár esténként nagy szorgalommal olvas az ágyban. Altató szerül éppen a saját könyvét szokta volt olvasni, míg nem elszunyál. Egyszer az alvónak egy szerencsétlen mozdulata következtében az ágy menyezete meggyulad és nagy füstképződés mellett erősen kezd szenesedni. A tanár úr fölébred, ráönti a vizes kancsót az égő függönyre, aztán kiszellőzteti a szobáját s nagy elégteliséggel mondja: Ime mit tesz a lélek-jelenlét és ügyesség; ha most nem vagyok itt, hát megfulladok.

mert az a hegy területén nincsen, hanem csak ezen utból ágaznak ki a tulajdonképeni hegyi utak, így tehát nem is áll a hegyközség érdekében az utat fentartani. Elég útról kell amúgy is a hegyközségnek gondoskodni, melyek az egész hegyen keresztül-kasul ágaznak szét. A polgármester előadja, hogy a város hajlandó helyreállítani az utat, de az utnak azon részét, mely Frischerék borpincéje előtt vezet el, a város semmi esetre sem csináltathatja meg, mert azt az út szakaszt csupán csak Frischerék nehéz szekerei tették járhatóvá. A cég járóművei különben is évenként legalább tízszer annyit használnak ezt az útdarabot, mint a többi összes szőlőtulajdonosok. Frischerék még késő őszszel és egész télen át, mikor a kocsiközlekedés a Zoborra szünetel, épen oly márvén használják az utat, mint máskor, tehát méltányos, hogy Frischerék ezen rövid, néhány méternyire terjedő útszakaszt saját költségükön állítsák helyre. A polgármester szavait az értekezlet helyesléssel fogadta, de a cég egyik főnöke, ki szintén jelen volt, hevesen tiltakozott a polgármester javaslatja ellen. Erre elenk szövege a következő, melynek a vége az lett, hogy Frischerék mégis csak beadták a derekukat, s az út helyreállítására 50 köbméter követ ajánlottak meg. A polgármester azonban kijelentette, hogy ez a mennyiség kevés volna, mert a városi mérnök számítása szerint az út jókarba való helyezéséhez legalább is 75 köbméter kő szükséges. Erre ismét újabb szövege keletkezett, melynek során dr. Bangha István általános derűtlenség között az utat csináló Frischer cég támogatására 4 koronát ajánlott fel önkéntes ajándékként. Dr. Bangha Istvánhoz csatlakoztak Degel János, Freund Gyula, özv. Laknerné és többen, kik mindnyaján 4-4 koronával hajlandók hozzájárulni a költségek viseléséhez. Így tehát meg lesz javítva a Frischerék borpincéje előtt elvezető út is, az utat úgyszólván egyedül rongáló cég kényszerítéséből és gyalogjárók ajándékaiból. Mégis jó, hogy mindig találkoznak bőkezű emberek. Ugy-e Frischer úr?!

Nagy tűz. Mult kedden délután a Nyitra közelében fekvő Molnos községben tűz ütött ki, mely rövid fél óra alatt 18 házat hamvasztott el. Az irtoztos elem kezdetben szabadon pusztíthatott, mert a község minden munkabíró embere kint a mezőn vagy szőlőjében foglalatokodott, csupán csak gyermekek voltak otthon, és így az oltáshoz jó ideig senki sem foghatott hozzá. Csak midőn a határban dolgozó emberek a tüzet észrevették, siettek haza. Előbb mindenki a saját házat igyekezett a veszedelem ellen biztosítani, azután a fenyegetett házak védelmére és a tűz oltására siettek, mely emberbaráti munkában dícsereendő buzgóságot fejtettek ki. Időközben megérkezett a nyitrai tűzoltóság is, Zalka Lajos tűzoltó-főhadnagy parancsnoksága alatt. A tűzoltók nyomban a tűz lokalizálásához fogtak, mi sikerült is. A szerencsétlenség mérvét jelenteke nyen csökkentette az a körülmény, hogy a lakosság tehenei és sertései a katasztrófa idején még a legelőn voltak, mert ha otthon lettek volna, valószínűleg martalékául estek volna a tűzvésznek, mivel az istállókra a gazdák kevés gondot fordítanak és a padlásokat oly gyengén építik, hogy a legtöbb istállóba begett. A rend a szerencsétlenség ideje alatt meg nem zavartatott. A kár megközelíti a 7000 koronát, melynek talán a fele biztosítva volt. A tűz okát még nem sikerült kideríteni, de valószínű, hogy kőbor cigányok gyújtották alá az egyik házat, kiket a gyermekek közvetlen a szerencsétlenség előtt a faluban láttak kőborolni. A tűz az országút melletti egyik soron egész az iskolaépületig terjedt, melyet sikerült megmenteni. A nyitrai tűzoltók derekasan működtek, kiket az egész lakosság támogatott. Még az apróság sem akart hátrább maradni és sietett a tönköt tartani, s ide-oda cipelni, a hol arra szükség volt. A tüzeset különben nyomort is támasztott, mert a hosszú tél minden megtakarított garast felemészített, új takarmány sincsen még s így a marhát is nehéz lesz eltartani. Ez okból a kárvallottakat ajánljuk a nemes szívek könyörületébe. A kegyes könyörödmányokat átveszi az alsó-városi plebania-hivatal.

Uj kandidatus Nagy-Tapolcsányban. Mint lapunknak jelentik, Nagy-Tapolcsányban Szulyovszky Dezső dr. ellen a szabadelvű párt egy része Lelkes Zsigmondot lépteti fel, ki természetesen lemond közgyámi hivataláról.

A F. M. K. E. nyitravármegyei választmánya f. évi május hó 18-án d. u. 3 órakor Nyitra vármegyei székház nagytermében évi rendes közgyűlést tartja a következő

tárgysorozattal: 1. Jelentés a választmány mult évi működéséről. 2. Az 1900. évi számadás tárgyalása. 3. Az 1901. évi költségvetés tárgyalása. 4. Szecsányi Vilmos igazgató-választmányi tag javaslata a nagy-tapolcsányi óvoda segélyezése tárgyában. 5. Egyéb folyó ügyek tárgyalása.

Házassági jubileum. Nagy-Bittsén f. hó 7-én ritka családi ünnepet ült az általános tisztelt Teszelszky család. Trencsénmegyében a politikai és társadalmi téren előkelő szerepet vivő, s ugyancsak vezérszerepre hivatott Teszelszky József dr., esperes-plebánusnak edes szülei boldog házasságuk 40-ik évfordulóját ünnepelték. Ezen ünnepély egyszerű, s azért magasztos különöségeinek a tartalom kölcsönözöte vonzó erejét. Jól esett látnunk, hogy miként versenyzett egymással az örök, isteni törvényen alapuló hitvesi hűség erős katolikus érzülettel, a gyermek benső, tisztelettel párosult ragaszkodása és könnyeket fakasztó halála az edes szülőknek odaadó, gyöngéd szeretetével. A jubiláló házaspár a mondott napon reggel a bűnbánat szentségéhez járult, s a kegyelmek és keresztény szeretet zálogát, Ur Jézus legszentebb testét szeretett fiuk kezéből vették. Délben diszes lakoma volt családi körben, a rokonok társaságában, mely alatt igazán szívből fakadó felköszöntők hangzottak el. Kívánjuk, hogy a boldog házaspárt Isten nagy kegyelme tovább is állandó, jó egészségben tartsa és hogy Teszelszky József dr. edes szüleinek családi társaságában azok örömeire, — soká áldásosan működhessek. Isten éltesse őket!

A galgóczi polgári iskola tegnap, május 11-én, az országos tornaversenyen résztvevő tanulók javára dal és szavaló estélyt rendezett. Az előadás után közvacsora következett az étteremben és azután tánc a diszteremben.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A nyitramegyei gazdasági egyesület által a f. évi május hó 5-én és 6-án rendezett XIX. nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott, a kereskedők és tenyésztők nagy érdeklődése mellett tartatott meg. A vevők részéről oly nagy volt az érdeklődés, hogy a jobb lovakat már akkor megvették, midőn azok Érsekújvárra hozattak, s nem is kellett azokat a vásáron kiállítani. A vásár ilyenformán már tulajdonképen 3-án megkezdődött. A behajtott jobb lovak mind eladottak. A hazai kereskedőkön kívül leginkább Berlinből, Bécsből, Boroszlórlól, Brunnból, Prágából, Frankfurtból és Brüsszelből voltak vevők. Eladott mintegy 450 darab ló, 620 korona átlag árban. A jövő évi XX-ik nemzetközi érsekújvári nagy lóvásár ujra május hó első hétfőjén, s a megelőző vasárnap délután fog megtartatni. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelkezhetők.

A szerencse. Nincs a világon senki, aki ne szeretne szerencsés lenni. Az egyik a jövedelme gyarapodásában, a másik a kényelmes életmódban, a harmadik gyermekei neveltetésének sikerében, más viszont a jó hivatali állásban véli fellelni szerencsét. Nagyon gyakran halljuk a társaságban, hogy a szerencsét kereső igényei nem túl magasak és azon török a fejüket, hogy hogyan és mikép tudnák üstökön ragadni a szerencsét. Azt a szerencsét, mely vagyont, pénzt jelent, mert hiszen a szerencse fogalma nem is más, mint sok, nagyon sok pénz. És mily kevés azoknak a száma, akik a szerencsét helyes uton keresik. Keresik itt is ott is és sehol se találják. Pedig oly egyszerű a módja ennek, hogyha helyesen fogjuk fel a sorsjátékát, hogy a ma még szegény ember holnap már gazdagságra ébredhet. Az osztálysorsjáték mindenkit egyforma szerencsével kecsegtet, ha kellő kitartással veszünk abban részt és bizony nagyon sok ember ennek a nálunk most már meghonosodott lottónak köszönheti szerencsét. Ez a sorsjáték, mely egy napról a másikra gazdagga tehet bárkit. És ha Török A és Tsa bankját (Budapest Váci-körút 4a. Múzeum-körút 11. Erzsébet-körút 54.) mely hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete, mint szerencsés bankuzat említjük fel, tesszük ezt azért, mert rövid idő alatt körülbelül 5 millió koronát fizetett ki szerencsés vevőinek, ugy, hogy bátran elkereszelhetné bankházát „Szerencseház”-nak. Ennélfogva bizalommal vásárolja sorsjegyeit Török A és Tsa bankházánál.

VASUTI MENETREND.

— Érvényes 1901. évi május hó 1-étől. —

Érsekújvár—Privigye.				
Pozsony ind.	1:27	—	—	5:39
Érsekújvár érk.	4:10	—	—	7:01
Budapest ind.	10:00	8:00	1:45	5:15
Érsekújvár érk.	1:—	9:53	3:37	6:56

Érsekújvár ind.	4:30	10:00	3:50	7:35
Bánkeszi	4:43	10:13	4:02	7:48
Nagy-Surány	4:59	10:16	4:20	7:59
Ondrohó	5:10	10:37	4:30	8:10
Komjáth	5:21	10:48	4:41	8:21
Nagy-Kér	5:33	11:00	4:53	8:33
Ivanka	5:49	11:16	5:10	8:50
Nyitra érk.	6:04	11:31	5:25	9:05
Nyitra ind.	6:09	12:05	5:31	—
Sarló-Kajsza	6:19	12:15	5:41	—
Üzbégh	6:28	12:31	5:50	—
Vicsáp-Apáthi	6:45	12:48	6:07	—
Szomorfalú	6:54	12:57	6:16	—
Ludány	7:13	1:17	6:36	—
Nagy-Tapolcsány	7:36	1:38	6:57	—
Bossány	7:51	1:53	7:12	—
Chinorán	8:00	2:01	7:20	—
Zsámbokrét	8:07	2:08	7:27	—
Kis-Belic	8:15	2:16	7:35	—
Nagy-Belic	8:28	2:34	7:48	—
Simony	8:38	2:44	7:53	—
N.-Ugróc	8:48	2:56	8:01	—
Oszlány	8:58	3:08	8:11	—
Nyitraszeg	9:06	3:17	8:19	—
Nemes-Kosztolány	9:21	3:36	8:33	—
Novák	9:33	3:50	8:45	—
Koos	9:45	4:02	8:57	—
Privigye érk.	9:56	4:13	9:08	—

Privigye—Érsekújvár.

Privigye ind.	4:05	12:28	—	6:06
Koos	4:16	12:38	—	6:16
Novák	4:26	12:51	—	6:26
Nemes-Kosztolány	4:40	1:10	—	6:40
Nyitraszeg	4:50	1:22	—	6:50
Oszlány	4:58	1:31	—	6:58
N.-Ugróc	5:08	1:50	—	7:09
Simony	5:15	1:57	—	7:16
N.-Belic	5:25	2:20	—	7:39
Kis-Belic	5:31	2:23	—	7:42
Zsámbokrét	5:34	2:01	—	7:54
Chinorán	5:45	2:36	—	7:59
Bossány	5:54	2:45	—	8:08
N.-Tapolcsány	6:15	3:05	—	8:29
Ludány	6:31	3:27	—	8:46
Szomorfalú	6:52	3:50	—	9:07
Vicsápapáthi	6:58	3:56	—	9:13
Üzbégh	7:15	4:24	—	9:30
Sarló-Kajsza	7:23	4:32	—	9:38
Nyitra érk.	7:33	4:42	—	9:58
Nyitra ind.	7:38	4:50	12:50	9:45
Ivanka	7:54	5:09	1:06	10:11
Nagy-Kér	8:07	5:22	1:19	10:27
Komjáth	8:21	5:36	1:33	10:41
Ondrohó	8:29	5:45	1:43	10:50
Nagy-Surány	8:50	6:05	1:54	11:10
Bánkeszi	8:58	6:14	2:03	11:18
Érsekújvár érk.	9:10	6:27	2:15	11:30

Bpest felé: Érsekújvár ind.	11:56	7:04	2:37	4:19
Budapest érk.	1:50	9:00	5:50	7:45
Bécs felé: Érsekújvár ind.	9:53	6:56	3:37	1:38
Pozsony érk.	11:21	8:05	5:00	4:31

Nyitra—Lipótvár.

Nyitra ind.	6:55	9:50	4:10	—
Sarló-Kajsza	7:03	9:58	4:17	—
Üzbégh	7:20	10:05	4:29	—
Andacs	7:28	10:13	4:38	—
Elecske	7:36	10:21	4:47	—
Récsény	7:47	10:34	5:02	—
Galgóc	8:01	10:49	5:21	—
Lipótvár érk.	8:09	10:57	5:30	—

Lipótvár—Nyitra.

Lipótvár ind.	8:25	11:35	5:55	—
Galgóc	8:35	11:44	6:05	—
Récsény	8:58	12:03	6:25	—
Elecske	9:06	12:11	6:33	—
Andacs	9:17	12:17	6:39	—
Üzbégh	9:22	12:32	6:50	—
Sarló-Kajsza	9:28	12:38	6:56	—
Nyitra érk.	9:35	12:45	7:03	—

Nagy-Surány—Kis-Tapolcsány.

Nagy-Surány ind.	5:10	1:16	4:15	—
Verebély	6:28	2:33	5:28	—
Aranyos-Maróth	7:33	3:33	5:58	—
Kis-Tapolcsány érk.	7:45	3:45	6:08	—

Kis-Tapolcsány—Nagy-Surány.

Kis-Tapolcsány ind.	6:20	4:13	7:45	—
Aranyos-Maróth	6:44	4:33	8:10	—
Verebély	7:38	5:09	9:22	—
Nagy-Surány érk.	8:34	6:00	10:50	—

(A vonallal aláhuzott számok az éjjeli időt jelentik.)

IRODALOM.

A vértanu szelleme. Történeti regény a Dioklécián-féle üldözés korából. Irta Filó Károly. Kiadja a Szent-István-Társulat. Családi Regénytár X—XI—XII. kötet. Egy-egy kötet ára díszes vászonkötésben egy korona.

Wiseman Fabiola-jának nagy sikerei óta az ós-kereszténységnek drámai jelenetekben s megragadó eseményekben gazdag korát kedvvel keresik föl modern regényírók; ma pedig Sienkiewicz „Quo vadis?” regényével úgyszólván az egész művelt világ érdeklődését az ós-kereszténységre irányította.

Ez általános érdeklődés közepette örömmel jelezük, hogy akadt egy fiatal magyar író is, aki nagy ambícióval, komoly tanulmány után s nem közönséges tehetséggel nagyszabású regényt írt az ós-kereszténység utolsó korszakáról, melyet a Szent-István-Társulat a Családi Regénytárban most becsátott a nyilvánosság elé.

Felni lehetett, hogy a Wiseman megható elbeszélésének csak halvány másolata lesz e regény. De nem így történt. A fiatal író nem kopirozott, csak tanulni járt Wisemanhoz. Meglátászik, hogy a biboros nagy angol író iskolájába járt, de fölfogása, mesészövése, az egész tárgy földolgozása eredeti, önálló mű. S örömmel mondhatjuk, hogy szép, élvezetes, tanulságos, valódi tehetség figyelmet keltő alkotása. Különbözik lényegesen a Fabiolától, melyben az elbeszélő történet mellekszerpet játszik az ós-kereszténység küzdelmeinek s főleg a katakombák misztériumainak megvilágítására; míg Filó Károly regényében egy bonyolultakkal átszőtt érdekes történet jelenetei játszódnak le drámai gyorsasággal. Különbözik a „Quo vadis“-tól is, melyben a zseniális lengyel író a részletek mesteri, túlpazar festésével elbűvöl, de nem egy helyütt ki is fásztja az olvasót. Természetesen, távol áll ez a kezdő író, kinek első önálló munkája e regény, Wiseman mély theológiájától s finom stílusától, Sienkiewicz archeológiai tudásától, remekül festő és jellemző művészetétől; de mégis képes volt oly művet alkotni, melyet Wiseman és Sienkiewicz után is érdeklő olvashatunk.

A nagy közönségnek pedig melegen ajánljuk e szép történeti regényt. A *vértanu szellemét*, épp úgy, mint a Fabiolát, minden érettebb ifju élvezettel és tanulsággal olvashatja; nincs ebben semmi, a mi az ifju lelkiéletét károsan érinthetné. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

A tizenhárom aradi vértanu. E címmel egy valóban meglepő színhatású, aquarell műnyomatu képet küldöttek be hozzánk mutatványul, mely a tizenhárom tábornokot haditanácsba gyűlve ábrázolja. A képet meleg bensőséggel alkotta meg a festőművész s a reprodukáló műintézet is a legnagyobb elismerést érdemli művészi kiviteléért. A remek kép minden vidéki képkereskedésben, valamint a kiadó Székely Aladárnál Budapest, VII. Klauzál-utca 6. sz. a megszerezhető.

***** **CSARNOK.** *****

Adatok az egyházmegye történetéhez.

A kochanóci róm. kath. plebánia.

Irta: Ch. J.

(Folytatás.)

(3)

A nagy-chocholnai két jobbágyot (*Bruchaczok és Vankó*) a *szaranyics* család adta a plebániának, hogy ezek fejében a plebános minden hónapban egy sz. misét mondjon a családért. 1694. előtt Rajmannus János megvette e két jobbágyot

100 forintért, és a pénz tőkesítve lett. 1728-ban megvesztett az alapítvány, de az 1768-ki visitatio már hallgat róla, tehát akkor már elvesztett volt valami módon. Az ottani malmot illetőleg, kiesoda, s milyen célból adományozta a plebániának, nem tudjuk. 1675-ben a molnár személyes szabadságát megvette ugyan (100 frt), de a malom azért a plebániáé maradt. 1768-ban évi bérben fizetett a molnár egy mérő buzalisztet, 4 mérő darát és egy forintot pénzben. Azonkívül négy napot dolgozott évente. Nem hiányzott a törekvés a molnárak részéről maguk számára lefoglalni a malmot; új épületeket is emeltek birtokjoguk istápolására. Azonban 1810-ben a vármegye kitüntette őket, hogy a malom bizony a plebániáé. Különbözik ezen birtokjogukat a plebánosok úgy látszik nagyon hanyagul kezelték, mert Vurum püspöknek is kellett figyelmeztetnie 1829-ben az akkori plebánost, hogy új szerződést kössön a molnárral, mert a meglévő már 13 éve lejárt, s ennek folytán kellemetlenségei lehetnek, vagy esetleg el is veszítheti a malmot. Valószínű, hogy ez utóbbi eset most be is fog következni.

Természetes, hogy a szőlők kultiválása is régen megszűnt e vidéken, s ha akadnak még Trencsén körül is szőlőkertek, a bennük termelt bor csak annak a legeklatásabb bizonyítéka, hogy Trencsénmegye absolute nem való bortermelésre. Természetes csak azt, ami kitűnően szokott sikerülni nálunk: krumpit és káposztát, meg árpát jó sörnek. — Jelenleg a plebániái oeconomia 46 kat. hold szántóföld, némi legelő és 30 kat. hold erdőből áll; ez utóbbi azonban öt darabban, öt határban fekszik.

Kochanóci plebánosok: 1332. és 1337. között *Lupus*, ki papai tized fejében hét garast fizetett.

1528-ban *Pier* nevű plebánossal találkozzunk. A protestans korszak után 1673-ban *Marikoeszky Márton* fordul elő mint plebános, ki Melesicen is kénytelen volt tartózkodni. Ugy látszik itt halt meg és utána *Vidonus Lipót* következett.

1697-ben *Hajtovics Ferenc* a plebános. Szül. Szolcsányban (Nyitra) 1673-ban, tanult a bécsi Pázmáneumban, s mint alig egy éves pap jött ide plebánosnak. 1701-ben moconoki, 1705-ben pedig a barsz-kereszti plebániára ment át. 1711-ben nyitrai kanonok lett, nem sokára sz. Lászlóról címzett prépost. Meghalt 1731. jan. 16-án.¹

1701. július havában *Rafaélis András* lépett helyébe, ki ide Halmzieról (1699—1701) jött, innen pedig 1703-ban Predmérre távozott, hol, ha nem csalódom, 1723-ban halálát is lelte.

Utódja *Szkacsányi János* (1703—16) keserű idöket élt át itten az utolsó kuruc világ alatt. 1708—10. Melesicen lakott, lévén Kochanóc a lutheránusok kezében. 1686. július hótól szeptemberig szolnai plebánost helyettesít mint kocskóci plebános és a kőporuiai s sztranzkói egyházak adminisztrátora. 1692-ben Simonovics Tamás elhalálozása után Nensovára jött plebánosnak, s talán innen Kochanócra. További sorsáról nincs tudomásunk.

1717-ben január elején *Halács Márton* eddig dezseri pap foglalta el a kochanóci plebániát, s miután 28 évig kormányozta volna, itt fejezte be életét 1744-ben. Theológiában elegendő jártassággal birt és kötelességeit lelkiismeretesen végezte. 1728-ban negyven éves volt.

Magyarics János Szlatináról jött és 1752-ben *Czinik Ferenc* frivaldi plebánossal cserélt, ki utóbbi öt évig munkálkodott Kochanócon t. i. 1757-ig.

Szartorisz János Csacáról jött, hol öt éve már plebánoskodott. Gusztinyi püspök nagyon dicséretöleg nyilatkozik róla. Meghalt 1790. febr. 15-én.

Most ismét Dezserről kapott plebánost Kochanóc *Vavrik József* személyében. Szül. Alsó-Azoron Trencsénmegyében 1757. márc. 24-én. Theológiából három évet végzett, hogy fölszentel-

¹ Vagner J. Adalékok 297. l.

ték, mert akkor (1780.) a papokban nagy hiány volt. De azért később a negyedik évről is letette a vizsgát. Először Bilicre került káplánnak, majd Trencsénbe. Miután magyarul is beszélt, ha tovább tart Schwartzler báró káptalani helynöksége, Moconokra administratornak volt kizemelve, a moconoki plebános pedig (Lehoczky Ferenc) irdaigazgatónak ment volna Nyitrára. 1783-ban György bátyjának vesztenici plebániára való előmozdítása következtében a megüresedett dezseri plebániát kapta. Kochanócot pedig 1790-ben, miután a plebánosi vizsgát jó sikerrel letette, 1820-ban címzetes kanonok lett, tíz év múlva pedig (1830.) lemondott a javadalomról s Nyitrán vonta meg magát, hol 1834. jan. 8-án más világra költözött. A kochanóci plebánosok között leghosszabb ideig t. i. 40 esztendeig vezette a plebániát.

Kevés hiányzott negyven évig utódjának *Zemanik Andrásnak* is. Alig volt öt éves pap, mikor megkapta a plebániát és 38 évig működött benne. Zajtalanul lefolyt életét a szegények iránti nagy szeretete dicsővé teszi. 1868-ban nyitrai kanonok lett, majd 1874-ben sárnikai apát. Meghalt 1883. márc. 19-én.

Nagyon rövid lelkészkedése volt *Hambulék Józsefnek*, ki Dezserről jött 1868-ban, s alig egy évi munka után már 1869-ben sárba kellett szalania.

Utódja *Lovasz János*, theológiai tanulmányait a bpesti egyetemen végezte. Rövid ideig Zsolnán káplánkodott, majd főgymnasiunai tanárnak került Nyitrára. Mint ilyen nyerte 1869-ben Ambró Albert kegyúrtól a kochanóci plebániát, melynek gazdaságát meglehetősen elhanyagolt állapotban találta, és melyet kitaró munkával szép rendbe hozott, virágzóvá tett. A plebánosi lak jelenlegi szép és kényelmes kiállítását szintén az ő szorgoskodásának a műve. 1899-ben címzetes kanonok lett, de csak rövid ideig élvezte kitüntetését, mert már 1900. aug. 7-én elbűcsüzt az földi élettől s vele az új méltóságától is.

Ugyanazon év november havában a megüresedett javadalomra Ambró Albert kegyúr *Recska Zsigmond* illavai káplánt mutatta be, kinek az egyházi hatóság át is adta a plebániát, s melyet ő december havában tényleges birtokba át is vett.

Fa és vas
kerti butort
nagy választékban
olcsó árban
ajánl
Frankl Zsigmond
butor-kereskedő
Nyitra.

PÉCS EDE

fűszer, csemege, bor és ásványvízkereskedő

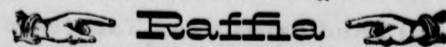
— Nyitra —

ajánlja az idényhez alkalmas cikkeit, mérsékelt árban.

Linoleum (padlóma)

szagtalan és gyorsan száradó.

Ezen szagtalan linoleum a szobapadlóra és más mázolandó eszközökre kitűnő, vízmentes és gyors száradása miatt nagyon kedvelt; a mázolás ideje alatt szárad. — Mázolás minta és átállítás ingyen.

elsőrendű világos hosszú, legolcsóbb szőlőkötöző anyag. 5 kgr. vételnél előnyös ár.

Rézgálic (kék)

Szép kék jegecokban; peronospora elleni védekezésnél eddig legjobbnak és leghatásosabbnak elismert szer.

Virág!!!

üzletemnek lakásomra való áthelyezése által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **virág-árúimat az eddigi áraknál jóval is jutányosabban** szállíthatom.

Amidőn a n. é. közönség, valamint eddigi m. t. vevőim bizalmát továbbra is kérem, törekvésem leendő **pontos, izléses és jutányos** kiszolgálással bizalmára méltóvá lenni.

Menyasszonyi, mell- és kézi csokrokat,

kosárcákat élő vagy művirággal rendezve, valamint élő és művirágból **SIRKOSZORUKAT**

a legizlésesebb kivitelben szállítok. Sirkoszorukra való szalagra eszentül az **aranynyomás csak 1 k. 20 fillérbe** számítatik.

Szobadíszítésekre **praeparált pálmákat** mindig készletben tartok. A n. é. közönség becses rendeléseit lakásomra, **Kalmár-utca 15. sz.** kérve, vagyok kiváló tisztelettel

GRAF,

Kalmár-utca 15. sz. hátul az udvarban.

230/1901. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai kir. járásbírósg 1901. évi V. I. 124—1. számú végzése következtében dr. Bangha István ügyvéd által képviselt nyitrai székeskáptalan javára **Bengyák István** nyitrai lakos ellen 576 korona s jár. erejéig 1901. évi március hó 22-én foganasított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2668 koronára becsült következő ingóságok, u. m. fa- és érekporsók, gyászkoeci és egyéb butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nyitrai kir. járásbírósg 1901. évi V. 124/2. számú végzése folytán 576 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi december hó 16. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 80 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig **Nyitrán Bengyák István** üzletében leendő eszközzésére **1901. évi május hó 22-ik napjának** délutáni 2 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében kespénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az clárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nyitrán, 1901. évi május hó 7-én.

Vályi Lajos,

kir. bírósági végrehajtó.

1896. Orsz. kiállításon díjjal kitüntetve. 1896.

Juhari és Furda

templom és szobafestők

Nyitrán, Káptalan-u. 17.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek ujjonnan kibővített és

TEPLOMFESTÉSZET

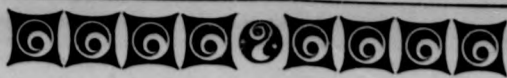
céljára a legközelebbesen be-rendezett üzletünket, melyben **templomok festését, oltárok és képek reno-válását, valamint szobafes-tészeti és mázolásai mun-kákat** s ezeknek ugy közép-kori, mint legújabb stílus izléses kidolgozását és jutányos árak mel-lett való elkészítését elvállaljuk.

Kiváló tisztelettel!

Juhari és Furda,
templom és szobafestők.

10—12

Költségeloirányzatok és tervezetek ingyen.

Egy jobb házból való fiú

vegyeskereskedésbe **tanulónak** fel-vétetik. Árva fiú előnyben részesül.

Kassiczky Vilmos

vegyeskereskedése Privigyén.

Országos zarándoklat

Mária-Cellbe.

Indulás: Budapest (ny. p. u.) május hó 31-én reggel 9 óra 25 perckor.

Leiki vezetők és rendezők:

főt. **Simonies János** (Trencsén-Tepla), **Csulák Cyrill** Lajos volt Mária-celli magyar gyóntató, vágújhelyi káplán és még hét áldozár urak.

Minden részletre felvilágosítással szolgál a technikai rendező

Magyar Utazási Iroda.

(Katholikus zarándoklatok rendezője.)

Budapest, IV. Ferenciek-tere 2.

JEGYZEKE az

50,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben,

1.000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
3 " "	15000
1 " "	10000
1 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. kor. összegben **13.160,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabcsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom mil-lió 160.000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek terv-szerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt	— .75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész (1) "	6.—	"	12.—	"

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz be-küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos terve-zet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintet-tel arra, hogy a nyereményhúzások már május hó 22. és 23-án lesznek, azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:

1. V., Váci-körut 4a.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalványnyal küldöm. } A nem tetsző mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén) törtendő.

Pontos cím { }

Homlokzat-festék-gyár

Első osz. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészen földolhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilonkint 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

SULGAN ANDRÁS

cipész-üzlete

Nyitrán, Vármegye-utca 10-ik szám alatt

készít és raktáron tart mindennemű és legjobb minőségű

lábbelieket 19.

urak, hölgyek és gyermekek részére, izléses kiállításban, pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításán az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: HUSZÁR ISTVÁN könyvkereskedésében Nyitrán.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. butorgyári raktára

NYITRA, Párutca.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús választéku, szilárd és modern stíli

háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezésekből álló raktáramat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, minden versenyt kizáró olcsó árakon, ugyszintén

saját készítményü kárpitos butoraimat.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosítatik. Kívánatra költségvetéssel és rajzokkal szívesen szolgálok.

29-52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szőlőjében mintegy

500 szekér kő

a szálló kitisztítása céljából, teljesen ingyen átvehető. A kő egy rakáson van, közel az uthoz és igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írásban lapunk szerkesztőségéhez.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, oszúznál és meghülekneknél. Intés. Silányabb utanzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa, oszáz. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas kálit,

kénsavas ammoniakot,

Kovasavas kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot,

Kainitot,

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.